

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca. rlicarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

A nemzeti ellenállás és a tisztviselők.

Széles mederben folyik a harc a hatalom és a törvény között, s az igazság örök törvénye szerint, a harc kimenetele, végeredménye, nem lehet kétséges. De azért ne bizzuk el magunkat, álljunk szilárdan, kitartóan s ne csüggedsen el bennünket, ha sorainkban akadnak is következetlenek, kishitűek, avagy gyávák, mert a nemzeti ügy ellenségeink hovatovább nem marad más reménysege, mintha a nemzet jelentékeny részét a küzdelem és a hatalmi erőszak csüggedtté, határozatlanná teszi.

Sajnáljuk, de ne csüggedsen el bennünket Fejérmegye törvényhatóságának február hó 26-án hozott határozata, a mely a belügyi ügyvivő fenyegető leiratában foglaltakon túlmenve, nemcsak az önkéntesen befizetett adók kiszolgáltatását rendelte el, hanem még az önkéntes adóknak kötelező elfogadását és az önkéntes jelentkező újoncok előállítását is. Tudjuk nagyon jól, hogy a törvényhatósági bizottság többségét eme határozat meghozatalánál nem annak elismerése vezette, hogy előző határozatai nem bírnak törvényes alappal, hanem tisztviselőinek sorsa, a kik ki vannak téve az előző határozatok fenntartása esetén az abszolút kormány hatalmi erőszakának, állásukból

való elmozdításuknak. De vajjon a megye törvényhatóságának Bizottsága biztos lehet-e abban, hogy ezen határozatával tisztviselői fejről, a jelen abszolút kormánnyal szemben elhárította az elcsapatás veszélyét; biztos lehet-e abban, hogy tisztviselőit egzisztenciális tekintetben jobb, előnyösebb helyzetbe hozta és végül biztos lehet-e abban, hogy a megtámadott alkotmányért, nemzeti jogainkért küzdve, helyesen cselekedett, midőn inkább kiadott kezéből két hatékony ellenállási fegyvert, az önkéntes adót és önkéntes újoncot, miutsem tisztviselőit esetleg a kormány hatalmi erőszakának kitegye?

Vizsgáljuk meg tehát a határozat hatását a fenti szempontokból

Nem lehet kétséges azok előtt, a kik a mostani nemzeti küzdelemben az erők harcát, annak jelenségeit, fejlődését figyelemmel kísérik, hogy a kormány egyrészt a küzdők kezéből a törvénykönyvet igyekszik kiütni, illetve garanciális törvényeink értelmét igyekszik elcsavarni, addig másrészt fokozatosan veti le magáról a törvényesség álarát s cselekedeteit, határozatait, intézkedéseit mindinkább fizikai hatalmára alapítja s már közel van az idő, midőn intézkedéseinek egyedüli alapja hatalmának fenntarthatása s a jogaiért küzdő nemzet megtörése, hatalmi igájába hajtása lesz

Ily körülmények között balgaság volna hinni, hogy az abszolút kormány a tisztviselőktől már a legközelebbi jövőben nem fogja megkövetelni a meg nem szavazott adók behajtását és a meg nem szavazott újoncok előállítását. Jobb lesz-e ekkor a tisztviselők helyzete? Határozottan nem, mert vagy megtagadják esküjökre hivatkozva a tartalmu rendelet végrehajtását s ez esetben nyugdíj jogosultságuk elvesztésével elcsapatnak, vagy pedig anyagi megélhetésük biztosítása végett végrehajtják a törvénytelen rendeleteket s akkor esküszegők és a nemzeti ügy árulói lesznek, a kiket a nemzet önmagából ki fog vetni. Láthatjuk tehát, hogy ezen határozat a tisztviselők feje felől a damoklesi kardot nemcsak hogy el nem távolította, de sőt, ha lehet, annak életét még bizonytalanabbá s a leesés veszélyét még fokozottabbá tette.

De egzisztenciális tekintetben is rosszabbodott a tisztviselők helyzete, mert míg most lehető lett volna nyugdíjba menniük és ezzel önmaguk és családjuk fenntartását, megélhetését, habár kevesebb jövedelem mellett is biztosítaniok s a nemzeti küzdelem befejeztekor előbbi állásukba visszatérniök, addig maradásuk esetén ki lesznek téve annak, hogy vagy végrehajtják az abszolút kormány törvénytelen rendeleteit s akkor erkölcsileg tönk-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Mindenféle.

1. Új természeti csoda.

A szőlőkultúra lelkes felkarolásának köszönhetjük, hogy a növénytan egy ritka váltajú virággal lón gazdagabb.

Ez a Magyarországon, különösen annak Vértess nevű vidékén otthonos, dűsan ragyogó szinompában diszáló „borvirág“, melynek a botanikusok észlelei szerint az a kiváló sajátsága van, hogy az orron tenyész.

A nemrég megtartott növényzeti és szőlészeti kongresszus egyhangu határozatával felvette a borvirágot mint speciális magyar és különösen e vidéken diszáló terméket a növényzeti rendszerekbe.

Ezen kongresszuson lón bemutatva egy ritka természetű csoda is. Ugyanis egyik szenvedélyes nagy bortermelő polgártársunk orrán, a tavaszi enyhe időjárás következtében a borvirág mellett dűs hajtásu „borág“ venyge hajtott ki.

Most a szőlészeti kongresszus nagy zavarban van, hogy minő metszési és kezelési utasítást adjon a borággal ékeskedő polgártársnak.

2. Kontrasztok.

Hétköznap bőrkötény, vasárnap sarkantyú a csizmán.

Bokréta a keblen, virágok a fejékességen, őz hajak a fejen.

Aranyóra a zsebben, lyukak az ingen. Drága selyemruha, giraff kalap, mezitelen lábu gyermekek.

Vendégség és a ház egy garas nélkül. Úra a háznak és inasának rabja. Nagy könyvtár és tudatlan fő. Jobb kézben egy költői toll, bal kézben egy retek.

Telo erszény a lábában és fekete kenyér sajttal az asztalon.

Könnyező veres szemek és szerelmes pilantások.

Völegény, de már fogatlan. (Csak olyan is volna elég bő választékban! Ugye hölgyeim! Szerk.)

3. A halál különböző nemei.

Descartes híres bölcsész életének egy lórugás vetett véget.

Agatoklesz egy fogpiszkálóval mérgezett meg.

Laurentius püspöknek halálát a hálósobában volt igen sok rózsának az illata okozta.

Találkozunk számosakkal, kik szerelve váltak meg a világtól.

Az egész világon eddigelé a legedesebb halála a darandoni hercegnek IV. Eduárdnak volt, ki midőn egy államcsinyért halálra ítéltetett s a halál nemei között való választás kényére hagyatott, ő magát egy hordó málvániai borba fúlasztotta.

Fabies római consul halálát egy szörzál okozta, melyet tejbén nyelt el.

Theodorik góth király halálát pedig egy igen ritka halálféj megpillantása okozta.

Wenzel cseh királynak fia Ulászló, ugyszintén II. Anasztáz és IV-ik Adorján pápák szunyogok és legyek által fultak meg.

Legkülönösebb halála volt a híres görög festőnek, Zeüxisnek, ki midőn egy igen rossz festményt megpillantott, annak látásától rögtön szörnyet halt.

A bretagnei herceg egy tolongásban fúlasztott meg, midőn Kelemen pápa bevonulását tarták Lyonba.

A görög tragédia-költőt, Aeschylot intette egy jösnő, hogy egy haz beomlásától őrizkedjék — mit használt neki — hogy ezentul minden házat került. Egy teknősbéka héja agyonütöti, melyet egy sas ejt le a levegőből.

Anakreon egy szőlőmágtól halt meg. Aemilius Sepsilus szobája küszöbén megbotlás következtében.

4. Franklin cipathiuma.

„Itt fekszik Franklin Benjamin nyomdász teste, eledelül a férgeknek, mint valamely ócska könyv boritéka, melyből a mű kiszakított, a felírás és aranyozás letépetett. De a mű nem vesz el, mert az a szerzőtől átvizsgálva s megjavított csinosabb kiadásban ismét meg fog jelenni. Maga szerezte.“

K-n L-s.

Mai lapunk 6 oldal.

0000129

remenne, a törvényes állapotok helyreállításakor többé megválasztva nem lesznek, tehát egyszemélyi alapját elvesztik, vagy pedig megtagadják a törvénytelen rendeletek végrehajtását, ez esetben pedig nyugdíj jogosultság nélkül elcsapatnak.

A nemzeti küzdelem szempontjából sem lehet helyeselni Fejérvármegye határozatát, mert a fentiek szerint tisztviselőinek sorsán azzal nemcsak hogy nem javított, de a kényszerhelyzet előidézésével határozottan rontott. De ettől eltekintve is, a nemzet egyetemének jogaiért vívott harcban nem szabad a fegyverzetből elhajtani a legkisebbet sem különösen akkor, midőn védelmi fegyverzetünk csupán két törvényszakaszról áll. Mert ha ezen fegyverzetünket sem vonjuk be a kitarítás, állhatatosság és szilárdság bűvös erejével, akkor egész küzdelmünk, szenvedésünk és áldozatkészségünk hiábavaló és céltalan lesz, mivel ezek nélkül fegyvereink nem állhatnak ellen a hatalom erőszakának, önkényének.

Elhibázott dolog tehát, ha azokért, a kiket a helyzet a nemzeti küzdelemben az első harcban állított — a tisztviselőért, a küzdelem törvényes fegyvereiből adunk ki egynéhányat, mert ezzel az egész nemzet ügyét tesszük gyengébbé s kiteszük magunkat annak, hogy küzdelmünk, annak összes szenvedéseivel, ha nem is lesz eredménytelen, de mindenesetre azt meghosszabbítja. Már pedig mindnyájunknak csak az lehet a törekvése, hogy a mostani küzdelem, a nemzet jogainak elismerésével mielőbb véget érjen.

Tisztviselőinkért tehát ne szórjunk el fegyverzetünkben semmit, hanem az ő sorsukra gondolva, emlékezzünk Andrássy Gyula gróf nyílt levelére, a melyben ezt mondja: „Adjon és gyűjtsön mindenki tehetsége szerint pénzt az ütött sebek gyógyítása céljából s forduljon el a független magyar társadalom azoktól, a kik nemzetüktől elszakadnak.”

Kitarítás, állhatatosság és több áldozatkészség és akkor sem a nemzeti ügyért, sem pedig tisztviselőinkért nem kell aggódnunk.

Jus.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök Budapestre utazott, a hol a káth. munkásnök védőegyesületében és a budai káth. Körben tart előadást. Visszaérkezését csütörtökre, vagy péntekre várják.

— **Kitüntetés.** A német császár Fanta Géza 7. huszárezredbeli főhadnagyot esküvője jubileuma alkalmából a vörös sasrenddel tüntette ki. Fanta Géza előzőleg már a német koronarend tulajdonosa volt.

— **Közyülés a vármegyénél.** Az 1906. október havában tartott rendes közgyűlés 295/6828. sz. határozata alapján 1906. március 12-én d. e. 11 órakor a vármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést fog tartani. A tárgysorozat

főbb pontjai: Kenessey Gyula bizottsági tag indítványa az 50-es bizottság felosztása tárgyában kiadott rendelet visszautasítására. — A sajtó szabadság korlátozása. — A katonai karhatalom törvénytelen kirendése és az országgyűlés feloszlása tárgyában. — Gróf Széchenyi Viktor biz. tag kapcsolatos indítványa. — Z. Javármegye felirata a képviselőházhoz a mezőgazdasági bérharokban a katonaság kiegészítő alkalmazása tárgyában. stb. stb.

— **Március 15-ike az iskolában.** A ciszt. r. főgimnázium az idei évben is megünnepli a magyar szabadságharc lüdtását. Márc. 14-én délután lesz az intézeti ünnep, amelyre lelkesen készül az ifjuság. Egy külön szindarabot adnak elő ezen alkalommal az ifjak. Az intézeti ünnep iránt mint halljuk, nagy az érdeklődés. Az intézet ezen nyilvános ünnepet beléptidőjűl köti össze, melynek tiszta jövedelmét a helybeli tudótegek szanatóriuma és a budapesti József főherceg szanatórium részére fordítja. A belépti díj 1 korona lesz. Az ünnep műsorát majd annak idején közöljük. A nagy országos hangulat mindenese szépen fog megnyilvánulni ezen ünnepen. Már előre felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— **Megsemmisítés.** A múlt év dec. 28-ki közgyűlésen választotta meg városunk törvényhatósági bizottsága a közg. bizottság 5 tagját: Tóth Artur 83, Almássy Ferenc 77, Farkasdy Dezső 45, dr. Eisenhart Károly 44, dr. Fanta Adolf 44, Nagy Ignác 44 szavazatot kapott. A szavazás törvénytelen volt, mert Havranek József elnök is leadta szavazatát s mégis a három utolsó 44 szavazatot kapott biz. tag közül dr. Fanta Adolfot és Nagy Ignácot megválasztottak jelentette ki. Dr. Saara Gyula v. b. t. a választást megfélebbezte s a helygimnázium dr. Fanta Adolf és Nagy Ignác megválasztását semmisnek jelentette ki.

— **Közegészségügy a megyében.** Gárdonyi közszéghöz tartozó Agudpusztán a kanyaró járványszerűleg felébredt. Az alispán elrendelte az ottani iskola bezaratasát.

— **Nevnapj üdvözlés.** Kéltelen meglepetésben részesítette a helybeli Káth. Legényegyesület kebelében alakult férfiak az egyesület érdemes alelnökét, Lakatos Frigyesét. Tegnap este 9 óra tájban ugyanis Ketskes Elek karmesterük vezetés alatt néhány üdvözítő dal elneklésével fejezték ki ragaszkodásukat, tiszteletüket és szeretetüket iránta, amit egyébként Latics Ferenc dekan egy talpraesett felköszöntő keretében szóval is elmondott. Lakatos Frigyes megleg hangon mondott köszönetet azért a figyelmért, amelyben nevénapja alkalmából részesítették. Par evvel ez előtt — ugymond — mikor még nem volt az egyesület alelnöke, szeretett volna Székesfehérvárról elmenni, úgy vélvén, másutt nagyobb boldogságra talál; de miota a szeretett ifjak körében él, miota azoknak ragaszkodását, odaadását, szeretetét érzi, nem volna az az állás, az a méltóság, amelyért szívesen hagyná el helyét. A tiszteges után a közszeretletben álló elnök megven dögelte a kar tagjait.

— **Kik nyerték el a színjuttalmakat.** A helybeli Szinpartoló-egyesület tudvalevőleg minden évben a szintársulat legtehetségesebb és legtekövőbb 3 férfi és 3 nőtagjával színjuttalomban szokta részesíteni. Az idén — mint már tavaly is történt az egyesületi tagok szavaztak le és nem a választmány jelölte ki a jutalmazandókat, hanem a tagok szavazatai döntöttek azt el. A Szinpartoló-egyesület 110 tagja közül 72 szavazott le, ami bizony elég szép érdeklődésre mutat. A választmány f. hó 4-én déli fél 12 órakor bontotta fel a zárt borítékokban beérkezett szavazatokat, mely szerint a következők kapták a legtöbb voksokat: Tarnai Lidia, Csendes Aliz és Kövi Juliska a nők közül, — Somogyi Karoly, Báosi Endre és Timár Béla a férfiak közül. A kitűzött jutalomdíjakat a kísérő elismerő irattal egyetem-

ben Pápay Nándor, az egyesület elnöke f. hó 5-én d. e. 11 órakor Vörösmarty-kör dísztermében adta át a kitüntető-teknek. A szintársulat közönetét Báosi Endre tolmácsolta az egyesületnek, mely — ugymond a maga nevében egyedüli az országban, mely a törekvő színészeket anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti. Bihari Zoltán, a szintársulat karnagya külön jutalomdíjban részesült, ugyancsak a karszemélyzet minden egyes tagja is. Ugyancsak a Szinpartoló egyesület küldöttsége Pápay Nándor vezetése mellett déli fél 12 órakor felkereste lakásán Margó Zelmát, a szintársulat szubrett primadonnáját és átadta neki az egyesület kitüntető okmányát. Ami igen kedves figyelem volt az egyesület részéről. A szintársulat kiosztása körül f. lmerült apprehenziókat illetőleg kijelenthetjük, hogy hábár voltak is korteskedések egyes tagok érdekében, az csak azért történt, hogy bizonyos kilék rendszer a jutalomra igazán érdemes tagokat ki ne üthesse a nyeregéből.

— **Anyakönyvi kinevezés.** Magdics Ferenc bakonyisárkányi helyettes jegyzőt helygimnázium helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Elutasítás.** Angeli Nándor helybeli eleni iskolai tanító és négy társa tudvalevőleg azon kérésrel fordultak a városi közigazgatási bizottsághoz, hogy nekik a törvény értelmében, a városi statumok szerint járó lakbért és fizetési többletet utaltassa ki a városal. A közigazgatási bizottság többsége azonban nem volt hajlandó a kérvényezők kérését teljesíteni, s elutasította őket, mely ellen a kir. tanfelügyelővel egyetemben felebbezéssel éltek a közigazgatási bíróságnál. A közigazgatási bíróság azonban érdemleges határozathozatal előtt áttette az egész ügyet a közoktatásügyi miniszterhez, mely szintén elutasította a tanítókat. Ma érkezett le a városhoz az elutasító végzés annak megjegyzésével, hogy felfolyamlatással élhetnek ellene a közigazgatási bírósághoz. A lassu. közel 3 év óta húzódo ügy már a közigazgatási labirintus összes retortáin keresztül szűrődött, végre eljutott hat e legutolsó fórumhoz mely tekintve független, a politikától ment voltat, kétségkívül a tanítók jogos igaza mellett fog dönteni s a megsemmisítési minában is szenvedő ügyvezetőnek egy kis törvénytárgyalással fog szolgálni.

— **Halálozás.** Mezőbándi Kovács Sándor baracsi földbirtokos, vármegyei bizottsági tag 86 éves korában elhunyt Baracson. Az elhunytban Kovács Sándor mőri főszolgabíró és Vigyázó Imréné édesatyjukat gyászolják.

— **A március 15-ki ünnep** rendező bizottsága az ünnep sorrendjében már teljesen megállapodott. A megállapodás szerint az ünnepélyt március 15-én este 6 órakor a városi színház helyiségében tartja meg a város polgársága és a vármegye közönsége részvételével. Az ünnepélyen résztvenni óhajtok jegyekért jelentkezhetnek írásban a rendező bizottsághoz a székesfehérvári tővárosi kör helyiségébe címzett levélben, vagy szóval (telefon) ugyancsak a Tővárosi Kör helyiségében Holly Géza dr., vagy Erdőssy Bódog uraknál naponként este 5—7 óráig. A jelentkezést március 10-én a bizottság lezárja s a jegyek kiosztását március 12-én kezeli meg. A jelentkezésnél feltüntetendő, hogy a kért jegyek hánygyek, vagy urak számára lesznek.

— **Gyanus haláleset.** Merez János körtvélyesi bognár vasárnap délután meglehetősen kaputos állapotban indult hazafelé a székesfehérvári országos vásárról. A fővenyi csárdánál Merz találkozott Takács Ferenc földhívvel, aki szintén hazafelé tartott és akinek kocsiján Vas István szintén ottani lakos ült. Merez felkérdezett Takács kocsijára, aki látva a bognár ittását, magá mellé ültette az ülésebe, míg Vas a kocsiában, a szalmán foglalt helyet. Amikor Abára értek, a hátul ülő Vas István észrevette, hogy Merez

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ és FISCHL GYULA

szoba-, cím-, cimerfestők és mázolóok.

Székesfehérvár Vásártér 17. szám.

Elvállalnak minden e szakmába vágó s legmesszebb menő igényeket kielégítő munkákat a leggyorsabb kiszolgálás mellett.

hátából patakzik a vér. Azonnal megállították a kocsi és Takács ekkor látta, hogy a mellette ülő Mercz halott. A berugott embernek a háta lógó tarisznyájában ugyanis egy kés volt, amely a kocsi rázása és Mercz dülöngése folytán oly helyzetet vett fel, hogy egy bökkenőnél, amikor Mercz visszahanyatlott az ülésebe, a kés átbökve a tarisznya szövétét, hátába szaladt és pedig oly erővel, hogy a szivét is átszurta. Tekintettel a haláleset gyanus körülményeire, a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és a vizsgálat megindítását.

— **Egy kis gyermek balesete.** Hollósy Gábornénak, az Ósbudavár vendéglő tulajdonosának két éves kis leánya tegnapi délután a marólyuggal zsuroló cselédleány körül játszadozott. Egy, a cseléd által észre nem vett pillanatban a gyermek ajkához emelte a marólyuggal teli edényt, szerencsére azonban, amint érezte a folyadék maró hatását, kibukta a száijából és így csak ajkán és a szájujregben szenvedett sérülést.

— **Korcsmai verekedés.** Nagy István és Szőke Mihály Zámoly községhez tartozó Bagrespusztai bérések a napokban együtt mulatoztak a zámolyi nagyvendéglőben. Poharzás közben a két atyafi összeszólkozott, aminek az lett a vége, hogy Nagy István egy sörös üveggel úgy verte fejbe ellenfelét, hogy az most élet-halál között fekszik a Szent-György közkorházban.

— **Gyujtogató örült.** Csörgei István, zámolyi elmebajos legény a napokban felgyújtotta Kalmár János otáni földművesgazda szerűskertjét. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a tűzet idejelenkorán észrevették és eloltották. Így is egy szalmakazal a lángok martalékává lett. A szerencsétlen elmebajos embert, aki tettével közveszélyessé vált a község lakóira nézve, beszállították a Szt. György közkorházba.

— **Tolvaj cseléd.** Grósz József ádándi legény Czirák József sárosi földművesgazdájánál volt szolgálatban. Czirák József feltétlenül megbízott cselédjében s így történt azután, hogy a múlt napok egyikén, amikor a hűségesnek vélt cselédet szőlőjéből pénzért küldte haza, hogy a napszámosokat kiűzesse, ez Czirák József feleségétől kapott 80 korona készpénzzel megszökött. A tolvajt feljelentették a csendőrségnél, de Grósz Józsefet ezideig nem sikerült kézrekeríteni.

— **Bűnügyi főtárgyalások.** Március 7-én: Schallhammer János szemérem elleni erőszak. Id. Horváth István s 2 társa súlyos testi sértés. Horn Andrásné hatóság elleni erőszak. Geszler Ferenc s 1 társa lopás vétsége. Március 10-én: Pálkás András s 6 társa hatóság elleni erőszak. Pap József hatóság elleni erőszak. Ifj. Balog Sándor hatóság elleni erőszak. Fodor József s társa távirtd. rongálás. Krammer József lopás büntette. Március 13-án: Vági József súlyos testi sértés. Bilkei Ferenc rágalmas vétsége. Nagy Ferenc lopás büntette. Rácz Jánosné megánokirat-hamisítás. Papp Gábor fegyveres erő elleni vétség. Március 14-én: Járóka Ferenc magánlaksértés stb. Szabó Béla s társa lopás vétsége. Ifj. Szekeres János magánlaksértés. Március 17-én: Weisz Artur és 9 társa lopás büntette stb. Id. Löhner István gond. súlyos testi sértés. N. Kovács Antal s 1 társa lopás s orgazdaság. Március 20-án: D. Horváth István hatóság elleni erőszak. Kocsis József s 3 társa hatóság elleni erőszak stb. Március 21-én: Id. Vörös István súlyos testi sértés. Kovács Katalin lopás büntette. Katona Antal s társa zsarolás vétsége. Mészáros Lajos súlyos testi sértés. Március 21-én: Papp Mihály lopás büntette stb. Horváth Gyula s 2 társa hiv. hat. való visszaélés. Vadász István magánlaksértés kísérlete. Zsoldos János lopás büntette. Március 27—28-án: Kovács Endre sikkasztás büntette. Március 31-én: Tőke Ferenc hatóság elleni erőszak.

— **Büntető felebbviteli tárgyalások.** Márc. 8-án Salczér József súlyos testi sértés, Tiringer László becsületsértés, Rajkó János és tsai könnyű testi sértés, Molnár István és tsai testi sértés, Sumits István és neje ingó vagyon rong., Kőműves József és tsai rágalm. stb., Horváth Ferencné rágalm. stb., Sörös Ferenc s neje becs. sért., Gombos István vagyon rong., Végh Ferenc s tsai súlyos testi sértés. Márc. 15-én Szakmári József rágalm. véts., özv. Kocsis Ferencné s tsai k. t.

sért., Horváth Ferenc becs. sért., Pintér József s neje k. t. sért., Woigl Katharina becs. sért., Németh János k. t. sért., Antal Antal k. t. sért. Márc. 22-én Ruff Ferenc becs. sért. stb., Izmidli István becs. sért., Csendes Józsefné becs. sért., Ecsedi György s tsai becs. sért., ifj. Zambó János közönség elleni kihágás, Sinkovics József s neje k. t. sért., Sárközi Adolf becs. sért., B. Horváth István súlyos t. sért. Márc. 29-én: Tóth János becs. sért., Kovács Ignác s neje jogt. elsaj., Gerstmar Mihály tsa súlyos t. sért., Juhász János rágalm., F. Varga János s tsai becs. sért., Szirmai Armin jogt. elsaj. véts., Farkas István súly. testi sért., Relnák József becsületsértés.

— **Tűz.** Bodajkon a napokban kigyulladt Lendvai János házában szalmatetőzete. Szerencsére szélcsend uralkodott és víz volt bőségben, minek következtében a tűzet rövid fél óra alatt elfojtották. A kár mindössze ötven korona. A tűzveszedelmet a kéményből kipattant szikrák okozták.

— **Meglopott vásárosok.** Kimet Imre sárbogárdi földművesgazda vasárnap reggel Toma Károly Széchenyi-utcai vendéglőjében szállt meg. Amíg ő a korcsmaszobában egy pohár bort megivolt az udvaron álló kocsijáról két zsák zabot és egy K. I. monogramos takaró ponyvát leloptak. — Ugyancsak ennek a vendéglőnek udvarán lopták meg Molnár György sarkeresztúri földművest, akinek kocsijáról egy ponyvát emeltek el. A rendőrség azt hiszi, hogy mindkét lopást egy és ugyanazon személyiség követte el. A nyomozás megindult, de a testest ezideig nem sikerült elfogni.

— **Egy „Malivanek“-féle vasszerkezetű, rövid, igen jó karban levő zongora, helyszüke miatt azonnal eladó. Cim a kiadó hivatalban.**

Színház.

Szombat, márc. 4.

A haldokló színiszerező utolsó napjaiban egyre-másra kerülnek színre a legújabb sütetű újdonságok, melyek ha mind egy bevalónak, amint a szerzők intenciója összeszerkesztette, bizony jócska kis csokra kötődnek össze az irodalmi sikereknek. Amde — a fatum ellen nincs a földön s. mmi, — „kényes“ izlésű közönségünk rövidesen végez az olyan darabokkal, melyeken csak a külső, csillogó máz vonz anélkül, hogy maradandó belső értékük lenne. Így f. hó 3-án is premiérhez volt szerencsénk, még pedig a kivesszőben levő népszínmű fajtájából, mely műfaj ugyanis annyira kiszorult a színpadról, hogy a leggyengébbnek is meg kellene kegyelmezni. A *Helyre asszony* a címe ennek a népszínműnek, melyet Kada Elek, Kecskeméti híros város polgármestere írt. A lehető leggyengébb alkotások közé tartozik, melynek egyszerű, más darabokban is (Betyár kendője, Fehér Anna) feldolgozott tárgya semmiféle nagyobb bonyodalommal nincs egybekapcsolva. Hatásosan felépített, színes drámai jelenetekkel fűszerezett részletek nem igen vannak benne, s ha ilyen találunk is itt-ott, a néző érdeklődését kevésbé tudják lekötöni. A zenéje azonban határozottan csinos, a Rákóczy féle kurucnóta motívumaiból szót, habár nincs is minden anachronizmus nélkül. A darab Kecskeméti városában játszák, s mikor a darab megindul 1580-at írnak. Pethő Miklós (Halász Ede) Boeszkay-hajdu nyolc évi távollét után látogatába tér haza Kecskemétre, s csak akkor ismerik fel, mikor egy lovasversenyből győztesen kerül ki. Szivesen látják, különösen Szűcs Péter főbíró Kató leánya (Csendes), kinek már gyermekkorai szerelme volt az immar dölceg daliává fejlődött Miklós. Mikor Pethő Miklós megtudja, hogy Kató másnak a jegyese, elkéri tőle emlékebe tarka keszkenőjét, melybe a leány könnyeit sirta. Ez a kendő hozza Pető Miklósról a veszedelmet, mert ennek a párja a főbíró ellopott Hóka lovának a kantárijára volt odakötözve. A Hóka lova volt megbízva, aki maga lopta el a kérdéses lovat, de miután neki egy alkalommal Pető Miklós Eger alatt keserűséget szerzett, boszúját ellene vall s ekként az börtönbe kerül. A Helyre asszony, Karáné (Bácskai) kinek Kató megvallja, hogy a

bűnelnek minősített kendőt ő adta Pethő Miklósnak, mindent elkövet, hogy a börtönbe esett hajdut, ki időközben halálraítéltek, Bószén Tamás udvarbíró (Timár) segítségével kiszabadítsa. Pethő Miklóst sikerült a börtönből megszöktetni, de maga a főbíró fogja el, amint a várfalakon átkaraja magát vetni. A szerencsétlen hajdukan azonban segítségére jön a szerencsés véletlen, mert a Helyre asszony nyomára jön Igó lőtörér (Deák) segítségével az igazi bűnösnek, Hajdárnak, kit Ali budai pasa (Margittai) személyesen ítél halálra. Pethő Miklós és Kató pedig egymási lesznek. Ez a darab rövid meséje, mely minden nagyobb koncepció nélkül halad a kitonyolítás felé. Hogy a budapesti Királyszínházban mégis igen gyorsan közeledik az ezüztjubileum felé, az valószínűleg egyedül csak Blahánénak és a gyönyörű kiállítás keretének tudható be, mely bizony, meg kell vallani, nálunk is izléses volt. Micsei né tüzről patant eleven Helyre asszony volt kinek egyébként is nagyon jól illett ez a szerep. Timár Béla alakítása a legsikerültebbek közé tartozott, melybe a soblonos megszokásokat leszámítva, annyi humort vitt bele, hogy a legfásltabb kedélyeknek is fel kellett melegedni. Csendes Aliz aranyos Katicabogár volt, kinek érzékeny lelkülete, lágyan simu! a szerelem hatalmával küzdő leánya szerepéhez. Somogyi Károly kis szerepében is kabinetalakítást nyújtott. Halász Ede ha néha bele is élte magát a helyzetbe, de alapjában véve vállalkozása elhibázott volt.

Vasárnap, márc. 4. d. u.

Leányka. daljáték ment utóljára, megkurtított, kevésbé sikerült előadásban.

Vasárnap, márc. 4. este.

Másodszor a *Helyre asszony.* Szereposztás, előadás, kritika, mint az előző napon.

Hétfő, március 5.

Kukorica Jónás. A városligeti zsidó viccekkel felparádézott hülyeség, vagyis inkább a színtársulat egyik legnépszerűbb alakjának, Somogyi Károlynak jutalomjátéka zsufolt házat hozott össze. A közönség sokat mulatott a Dummer Augustok sületlenül sületlenebb figurán, de a ki nem látta és nem mulatott rajta, az sem vesztett vele semmit, legfeljebb megtakarította azt a tanulságot, hogy a zsidóvá vedlett Budapest menyire lett kozmopolita és fogalmat alkotott magának arról, hogy milyen otromba silányságokkal lehet szórakoztatni Budapest publikumát. Ez a referándák egyik része. A másik arról szól, hogy Káldor Dezsőnek is ma volt a jutalomjátéka. Káldor Dezső? ! Egy kicsit gondolkozik rajta az ember, hogy mit talált a direktor, meg a publikum rajta, hogy megjutalmazni akarja. A kit ha az ember látott, okvetlen valami „zöld“ re kellett gondolnia. Pláne jutalmazni őt Somogyival együtt, a kivel együtt egy napon említeni sem lehet. A játékát bizonyosan nem. No és megtörtént az a különös hülyeség (mintha a Kukorica Jónást akarta volna kiegészíteni), hogy Káldor Dezső kapott egy egész sereg csokort, pezsgőt, meg, ki tudja mit, Somogyiról pedig a „főlséges nép“ sehogy sem vett tudomást. Sőt a „főlséges nép“ nagyzási hőbortba esett s bögőmajomnak képzelte magát és negyedórákon keresztül ordította Káldor nevét és olyan pizszegést vitt végbe Somogyi Károly nevének hallatára, hogy a meggyőrt jelenlevő publikum kétségbeesve nézgetett szerte, hogy ugyan hol van már az a szemfüles rendőrség, a mely hősies vitézséggel kardlipozta végig a hazát éltető kis diákokat és most, egy megbomlott idegrendszerű bögőcsapat féltelenkedéseire — a melyet utóvégre intelligens publikum is kénytelen végighallgatni — esze ágában sincs hederíteni. Később meghallottuk a különös okozatok okát-fokát. Somogyi ur nem tetszett egyes színházlátogató legényeknek. Tartotta magát valakinek s azt hitte, hogy neki, mint színésznek nem muszáj mindenkiel szobaállani és vele bruderschaftot inni. Káldor nem így gondolkozott. Es ezért a „főlséges nép“ boszút állott a művészen és megmutatta, hogy hogyan lehet méltóan tüntetni egy nem művész mellett. Elmentek kunyorálni s egy órái légy állhatatosságával srófolták ki mindenki-ből egy-két fillert, a ki el nem kergette őket. (Az ur, ha ur és valakit jutalmazni akar, azt maga jutalmazza meg és nem erőlködik addig, míg az elkeseredett ember a kidobás nehézségei helyett néhány fillér leszurásával szabadul meg

az alkalmatlankodótól.) Így gyűlt össze a „szükséges” összeg s ilyen módon szerzett pénzen fogadtak fel 20 darab ordítót, a ki magát bögmajomnak képzelte. S így mutatták meg, hogy igenis ők is valakik Fehérváron. Helyes! Ezt is tudjuk s jellemzésül jegyeztük fel.

A mi az előadást illeti, elég gyenge volt. Pedig a szereplők tökéletesen belejártak a műltöbe, hiszen zsidódarabról volt szó. Talán Deák Gyula volt a legjobb. Morvai Józsa és Nagy Gizi társa nagyon kecses volt. Ezt is nagyon szívesen megjegyezzük. Somogyi természetesen, mint mindig, jó volt, s Káldor, mint mindig, zöld volt.



KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű rugalmas hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos áron készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,
Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

SZIGETI és TÁRSA

fényképészeti műterme.

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdeműt közönséget, hogy a fényképészeti műtermet

a régi helyén — Kossuth Lajos u. 5. szám. alatt — ujjonnan berendevezve a tisztelt közönség előtt munkájáról már ismert

SZIGETI személyes vezetése mellett

megnyitottuk.

Azon megtisztelő bizalom alapján, melynek a múltban üzletünk részese volt, és azon igyekeztünkkel, hogy a fővárosban szerzett tapasztalataink által művészi fényképek előállítására, műtermünknek

festészeti műteremmel

történt kibővítése, főleg lehető kifogástalan és tökéletes munkánk által újból ki fogjuk érdemelni a nagyérdemű közönség megtisztelő bizalmát, melyért ezuttal esedezünk Tisztelettel

Szigeti és Társa.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCAI FIÓKJA

Aplátöke 15.000.000 korona.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 18.

Tartalék 2.225.000 korona.

— Sürgőnycim: Nádorutcai Hazaibank. Telefonszám: 86 01. —

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor június 5, október 5, február 5

500.000
600.000
500.000

koronás főnyeremények

40.000 és 20.000, 50.000 és 20.000, 40.000 és 20.000 koronás mellényeremények kerülnek sorsolásra

Egy évi nyeremények összege: **1.571.000 kor.**

Minden egyes sorsjegy okvetlenül kisorsollatik

A nyeremények főösszege:

32.221.300 kor.

a törlesztési huzások főösszege:

36.938.750 kor.

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhúzásokon való játék csak a vételár kamataiba kerül, mert a legkisebb nyeremény és a törlesztéses húzásnál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyamértéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény az összes nyereményhúzásokon végig tehát 70 éven át — játszik, e szerint többször is sorsolható nyereménnyel.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület összes vagyonával külön is kezkeszkedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) készpénzfizetésre a mindenkor pontos napi árfolyamon darabonként 20 korona foglalót kikötve. A sorsjegyekre kívánatra igen jutányos árak mellett megfelelő előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállított részletivekre

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. évi március hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az árakon árfolyamemelkedés esetén sem változtat.

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényesen kiállított részletiveit, melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizárólagos játékjogokat.

a) Készpénzfizetésre:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Budapest, V., Nádor-utca 18.

Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfizetés ellen ... darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnyereménykötvényt küldeni. Maipostával küldök Önöknek foglalóul darabonként 20 koronát azaz összesen ... koronát, míg a határozatos összeget sziveskedjenek napvételt beszedni folyószámla hitelezéssel.

Kelt:

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:

Megrendelési jegy:

b) Részletivre:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Budapest, V., Nádor-utca 18.

Megrendelek Önöknél a Prospektusukban foglalt feltételek szerint az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállítandó részletivekre ... darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnyereménykötvényt. A vételárát darabonként ... koronás ... havi részletben fogom törleszteni. Az első részletet összesen ... kor. ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt:

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme: